

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

KA 7.2

Výzkum, vývoj a inovace – definice pojmu, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR

Tento výstup byl vytvořen v rámci realizace projektu *Zefektivnění činnosti Technologické agentury ČR v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVaI* (reg. č. CZ.1.04/4.1.00/D4.00003), spolufinancovaného z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Autor dokumentu: Pavel Komárek

KA 7.2 : Výzkum, vývoj a inovace – definice pojmu, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR

© Technologická agentura ČR, 2016

ISBN 978-80-906369-8-9

Informace o projektu

Projekt *Zefektivnění činnosti Technologické agentury ČR v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti výzkumu, vývoje a inovací* (dále projekt) doplňuje portfolio projektů Technologické agentury ČR (dále TA ČR), které napomohou ke zvýšení efektivity a kompetencí TA ČR při vynakládání veřejných prostředků na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále VaVaI).

Projekt byl rozdělen do 3 úrovní v rámci 7 klíčových aktivit projektu, které dohromady tvoří komplexní systém efektivního poskytování podpory VaVaI prostřednictvím TA ČR:

- Úroveň vnitřního prostředí je zaměřena na procesy TA ČR - především nové analytické metody hodnocení VaVaI a řízení oponentů.
- Úroveň partnerského prostředí cílí na efektivnější fungování činnosti s vazbami na partnery - orgány státní správy a samosprávy, příjemce podpory, externí hodnotitele apod.
- Poslední úrovní je prostředí VaVaI v České republice a zahraniční spolupráce, jehož je TA ČR součástí.

Konkrétní klíčové aktivity projektu jsou uvedeny níže:

- 1) Zmapování a posouzení významu VaVaI ve strategických dokumentech veřejné správy.
- 2) Nastavení nového rámce pro odbornou podporu státní správy.
- 3) Příprava nových analytických metodik hodnocení VaVaI.
- 4) Zefektivnění spolupráce s externími experty TA ČR.
- 5) Příprava činnosti inovačního think-tanku.
- 6) Zefektivnění poradenských služeb v rámci TA ČR a pilotní ověření jejich poskytování.
- 7) Zvýšení informovanosti veřejné správy o inovacích a nastavení systému vzdělávání zaměstnanců organizací veřejné správy v oblasti VaVaI a zavedení metody Pre-Commercial Procurement.

Tento výstup byl vytvořen v rámci klíčové aktivity 7, podaktivity 7.2 projektu - Vzdělávání zaměstnanců ve VaVaI.

Obsah

1	Přehled pojmu, které se používají v oblasti výzkumu, vývoje a inovací	5
1.1	Oblast VaVaI	5
1.2	Oblast inovací a podnikání	11
1.3	Oblast poskytování veřejné podpory	14
1.4	Různé	17
2	Seznam použitých zkratek	19
3	Seznam použitých zdrojů	20
4	Přílohy	21

1 Přehled pojmu, které se používají v oblasti výzkumu, vývoje a inovací

Důvodem vytvoření tohoto materiálu nebylo vytvořit přehled definic pojmu, ale v řadě případů spíše vysvětlit jejich obsah. Řada pojmu totiž nemá jednu všeobecně přijímanou definici (viz např. pojem vědecko-technický park). Předložený přehled pojmu, včetně jeho členění, vychází z materiálu *Inovace a znalostní ekonomika – přehled pojmu*, který byl v roce 2005 zpracován pro Ministerstvo pro místní rozvoj.

Níže uvedené definice jsou různého typu. Některé jsou dány závaznými právními předpisy, jako např. Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014 (1, dále Nařízení) či zákon č. 130/2002 Sb. (3, dále Zákon), některé byly již použity např. ve vyhlašovaných programech podpory VaVaI, některé jsou všeobecně používány. V závorce je tedy uvedeno o jaký zdroj se uvedené znění opírá - seznam všech zdrojů uvedených v závorce je uveden v kapitole 2.

Obecné pravidlo pro používání pojmu. Vzhledem k tomu, že Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014 (1) je obecně platné, jsou pojmy definované v tomto nařízení závazné. Pojmy, které nejsou definovány v Nařízení, ale jsou definovány v zákoně č. 130/2002 Sb. (3), jsou platné pro ČR. Sdělení Komise - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací 2014/C 198/01 (2, dále Rámec), je výkladovým pravidlem, proto pojmy, které jsou zde definovány, jsou doporučením. Nicméně toto výkladové pravidlo uvádí, jak bude Evropská komise postupovat při notifikaci národních programů, zda splňují podmínky Nařízení. Sladění evropských a národních pravidel v této oblasti je tedy velmi žádoucí. V průběhu realizace projektu byla v Poslanecké sněmovně schvalována novela Zákona, která by měla většinu nejasností odstranit. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (4), Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (5) a operační programy (7, 8) jsou dokumenty, které byly schváleny příslušnými usneseními vlády. Pojmy zde definované, jsou závazné, pokud nejsou v rozporu s Nařízením (1) a Zákonem (3).

Dále je nutné zmínit ještě jeden dokument. V roce 1963 se sešli experti OECD s národními experty na statistiku výzkumu a vývoje ve vile Falconery v městečku Frascati v Itálii. Výsledkem byla publikace Návrh standardního postupu pro realizaci průzkumu výzkumu a vývoje (Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Development). Původně se jednalo o dokument pro potřeby statistiky. V roce 2015 vyšlo již jeho sedmé vydání (13, dále Frascati manuál). Frascati manuál se stal široce uznávaným dokumentem i v ČR, zejména po roce 2005, kdy byla zavedena možnost režimu odpočtu od základu dané z příjmů na podporu výzkumu a vývoje (§34 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů). Předložený přehled pojmu je však pouze návrhem, který lze upřesňovat a doplňovat. Je však potřeba si uvědomit, že nepřesné používání pojmu může vést k řadě nedorozumění.

1.1 Oblast VaVaI

Nejprve se budeme krátce zabývat pojmy, jako je věda a výzkum, které se při používání často zaměňují. Někdy se také používá pojem tvůrčí činnost.

- *Věda* jako celek je systematický způsob racionálního poznávání skutečnosti, zaměřený na spolehlivost výsledků a často i na možnosti aplikace a predikce (aplikované vědy). Předmětem

vědeckého poznání mohou být abstraktní struktury a vztahy, objekty a procesy neživé i živé přírody nebo lidské společnosti, kultury a myšlení (<https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C4%9Bdkum>).

- Výzkum je často popisován jako aktivní, vytrvalý a systematický proces bádání s cílem objevit, interpretovat nebo přepracovat fakta. Tento intelektuální proces produkuje velké množství teorií, zákonů, popisů chování a umožňuje jejich praktické využití. Slovo výzkum může být použito ve významu celé kolekce informací o daném subjektu a je často spojován s vědou a vědeckými metodami (<https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDzkum>).
- Někdy je v české jazykové praxi používáno slovní spojení „věda a výzkum“, což ale není v souladu s praxí v zemích OECD, které preferují sousloví „výzkum a vývoj“ (anglicky *research and development*, německy *Forschung und Entwicklung*, francouzsky *recherche et développement*). V některých zemích (např. Tajwan) naopak převládá spojení „věda a technologie“, zdůrazňující soustředěný zájem státu o podporu technologického rozvoje za účelem dosažení maximálního ekonomického efektu.

Poznámka:

Různých definicí vědy a výzkumu je celá řada. Zde jsou pro ilustraci vybrány jen dvě. Věda je chápána jako určitá oblast lidské činnosti vytvářející uspořádaný soubor poznatků o přírodě a společnosti, výzkum je proces, jak výsledků při poznávání skutečnosti dosáhnout.

Ve Frascati manuálu (13) je uvedeno, že aktivita výzkumu a vývoje musí být:

- nová (mít prvek novosti),
- tvůrčí,
- nejistá, ve smyslu nejistoty ve výzkumu a vývoji,
- systematická,
- přenositelná / reprodukovatelná.

- Vývoj je označení pro soustavný proces, během kterého dochází ke změně aktuálního stavu do stavu nového. Cílem vývoje je na základě zkušenosti, plánu, či náhodné chyby vyvíjet stále lepší verze (<https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDvoj>).
- Základním výzkumem se rozumí experimentální nebo teoretická práce vykonávaná především za účelem získání nových poznatků o základních principech jevů a pozorovatelných skutečnostech, která není zaměřena na přímé komerční uplatnění nebo využití (1, 2).

Poznámka:

Dle Zákona (3) se základním výzkumem rozumí teoretická nebo experimentální práce prováděná zejména za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi.

- Aplikovaným výzkumem se rozumí teoretická a experimentální práce zaměřená na získání nových poznatků (3).

Poznámka:

Aplikovaným výzkumem se rozumí průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinace (2);

v Nařízení (1) není aplikovaný výzkum definován. Vzhledem k tomu, že Rámec je pouze výkladové pravidlo, lze za platnou definici považovat tu, která je uvedena v Zákoně (3);

Frascati manuál (13) uvádí následující definici - Aplikovaný výzkum je původní zkoumání prováděné za účelem získání nových znalostí. Je však směrován prvořadě ke specifickému praktickému cíli.

- Průmyslovým výzkumem se rozumí plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo k podstatnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů a může zahrnovat výrobu prototypů v laboratorním prostředí nebo v prostředí se simulovaným rozhraním stávajících systémů a rovněž výrobu pilotních linek, je-li to nezbytné pro průmyslový výzkum, a zejména pro obecné ověřování technologie (1, 2).

Poznámka:

Nařízení (1) zavádí „nový“ pojem průmyslový výzkum. V zákoně č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (tzv. kompetenční zákon) je v § 13, písmenu f) uvedeno, že Ministerstvo průmyslu a obchodu je ústředním orgánem státní správy i pro průmyslový výzkum. Tento pojem však v Zákoně definován nebyl. V současné době je však pojem „průmyslový“ chápát podstatně šířejí (nejenom jako těžební a zpracovatelský průmysl, nebo těžký a lehký), a to ve smyslu anglického pojmu „industry“. Je to zřejmé i z dokumentu Národní iniciativa Průmysl 4.0, kterou v roce 2015 zveřejnilo Ministerstvo průmyslu a obchodu,

- Orientovaným výzkumem se rozumí výzkum, který je zaměřen na řešení konkrétních společenských a hospodářských cílů (4 s odkazem na 5).

Poznámka:

Frascati manuál (13) uvádí: Není žádný důvod, proč by základní výzkum nemohl směrovat přímo k novým produktům či procesům.

- Experimentálním vývojem se rozumí získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností za účelem vývoje nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. Může se jednat například o činnosti zaměřené na vymezení koncepce, plánování a dokumentaci nových výrobků, postupů nebo služeb.

Experimentální vývoj může zahrnovat vývoj prototypů, demonstrační činnosti, pilotní projekty, testování a ověřování nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb v prostředí reprezentativním z hlediska reálných provozních podmínek, pokud hlavní cíl spočívá v dalším technickém zlepšení výrobků, postupů nebo služeb, které nejsou z velké části dosud stanoveny. Tyto činnosti mohou zahrnovat vývoj komerčně využitelného prototypu nebo pilotního projektu, který je nutně konečným komerčním produktem a jehož výroba je příliš nákladná na to, aby byl použit pouze pro účely demonstrace a ověření.

Experimentálním vývojem nejsou běžné nebo pravidelné změny stávajících výrobků, výrobních linek, výrobních postupů, služeb a jiných nedokončených operací, i když tyto změny mohou představovat zlepšení (1);

Poznámka:

Obdobná definice je uvedena i v Rámci (2), kdy v českém překladu jsou u obou dokumentů nepodstatné formulační odchylky.

Dle (3) se experimentálním vývojem rozumí získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností pro návrh nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb (dále jen „vývoj“).

- *Organizací pro výzkum a šíření znalostí (výzkumnou organizaci) se rozumí subjekt (např. univerzita nebo výzkumný ústav, agentura pro transfer technologií, zprostředkovatel v oblasti inovací, fyzický nebo virtuální spolupracující subjekt zaměřený na výzkum) bez ohledu na jeho právní postavení (zřízený podle veřejného nebo soukromého práva) nebo způsob financování, jehož hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu znalostí. Vykonává-li tento subjekt rovněž hospodářské činnosti, je třeba o financování, nákladech a příjmech souvisejících s těmito činnostmi vést oddělené účetnictví. Podniky, jež mohou uplatňovat rozhodující vliv na takovýto subjekt, například jako podílníci nebo členové, nesmějí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhly (1).*

Poznámka:

Obdobná definice je i v Rámci (2), kdy v českém překladu jsou u obou dokumentů nepodstatné formulační odchylky.

V zákoně (3) je následující definice:

Výzkumnou organizací je právnická osoba, organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem,

1. *jejímž hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; jde-li o územní samosprávný celek, ustanovení o hlavním účelu výzkumné organizace se vztahuje na jeho organizační složku,*
 2. *která zisk zpětně investuje do činností podle bodu 1,*
 3. *k jejímž výzkumným kapacitám nebo výsledkům podle písmene k) (viz dále pojem výsledky VaVaL) nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na ni mohly uplatňovat vliv.*
- *Výzkumnou infrastrukturou se rozumí zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění výzkumu v příslušných oborech, zahrnující vědecké vybavení a výzkumný materiál, zdroje založené na znalostech, například sbírky, archivy a strukturované vědecké informace, infrastruktury informačních a komunikačních technologií, například sítě GRID, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky, jakož i veškeré další prvky jedinečné povahy, které jsou nezbytné k provádění výzkumu. Tyto infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo mohou být „rozmístěné“ v rámci sítě (organizovaná síť zdrojů) (1).*

Poznámka:

Obdobná definice je i v Rámci (2), kdy v českém překladu jsou u obou dokumentů nepodstatné formulační odchylky.

Výzkumná infrastruktura je podle Smlouvy o fungování Evropské unie (čl. 107, odst. 1) chápána jako podnik, pokud vykonává hospodářskou činnost spočívající v nabízení výrobků nebo služeb na trhu.

V zákoně (3) jsou následující definice:

Infrastrukturou je zařízení nebo podpůrná činnost výzkumu, vývoje a inovací, která je podporována z veřejných prostředků a která může zahrnovat:

1. *služby pro výzkum, vývoj a inovace,*
2. *speciální výzkumná zařízení, včetně jejich pořízení, souvisejících investic a zajištění jejich činnosti, která jsou nezbytná pro část výzkumné a vývojové činnosti a která jsou zřizována výzkumnými organizacemi pro využití jimi samými,*
3. *systémy pořizování a uchování dat,*
4. *činnost právnických osob zajišťujících administrativu a financování výzkumu, vývoje a inovací,*
5. *ověřování výsledků výzkumu a vývoje, zajišťování práv k nim a jejich rozšiřování,*

Velkou infrastrukturou pro VaVaI je jedinečné výzkumné zařízení, včetně jeho pořízení, souvisejících investic a zajištění jeho činnosti, které je nezbytné pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou náročností a které je schvalováno vládou ČR a zřizováno jednou výzkumnou organizací pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi.

- *Hmotným majetkem se rozumí majetek ve formě pozemků, staveb, zařízení, strojů a vybavení (1, 2).*
- *Nehmotným majetkem se rozumí majetek, který nemá hmotnou nebo finanční podobu, např. patenty, licence, know-how nebo jiná práva duševního vlastnictví (1, 2).*
- *Výsledkem VaVaI jsou (3):*
 - a) v základním výzkumu nové vědomosti o základních principech jevů, procesů nebo pozorovatelných skutečnostech, které jsou publikovány podle zvyklostí v daném vědním oboru,
 - b) v aplikovaném výzkumu nové poznatky a dovednosti pro vývoj výrobků, postupů nebo služeb, poznatky a dovednosti uplatněné jako výsledky, které jsou chráněny podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné činnosti nebo využívané odbornou veřejností či jinými uživateli, nebo poznatky a dovednosti pro potřeby poskytovatele, využité v jeho činnosti, pokud vznikly při plnění veřejné zakázky,
 - c) ve vývoji návrhy nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb,
 - d) v inovacích nové nebo podstatně zdokonalené výrobky, postupy nebo služby, zavedené do praxe.
- *Způsobilé náklady na výzkumné a vývojové projekty musí být přiděleny na konkrétní kategorie výzkumu a vývoje a tvoří je (1):*

- a) náklady na výzkumné pracovníky, techniky a ostatní podpůrný personál v rozsahu nezbytném pro účely projektu;
- b) náklady na nástroje a vybavení v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro účely projektu. Jestliže nejsou tyto nástroje a vybavení používány v rámci projektu po celou dobu své životnosti, jsou za způsobilé náklady považovány pouze odpisy za dobu trvání projektu vypočítané na základě všeobecně uznávaných účetních zásad;
- c) náklady na budovy a pozemky v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro účely projektu. U budov jsou způsobilými náklady pouze odpisy za dobu trvání projektu vypočítané na základě všeobecně uznávaných účetních zásad. V případě pozemků se za způsobilé náklady považují náklady na obchodní převod nebo skutečně vzniklé náklady na kapitál;
- d) náklady na smluvní výzkum, poznatky a patenty zakoupené nebo pořízené v rámci licence z vnějších zdrojů za obvyklých tržních podmínek a rovněž náklady na poradenské a rovnocenné služby využité výlučně pro účely projektu;
- e) dodatečné režijní a ostatní provozní náklady včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly bezprostředně v důsledku projektu.

Poznámka:

U studií proveditelnosti jsou způsobilé náklady na studii (1).

Rámcem (2) uvádí podrobný přehled způsobilých nákladů. Tento přehled uvádíme v Příloze 3.

Zákon (3) uvádí následující:

Způsobilými náklady jsou takové náklady nebo výdaje ve výzkumu, vývoji a inovacích, které mohou být příjemcem vynaloženy na činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, nebo v souvislosti s nimi, a to:

1. osobní náklady nebo výdaje, včetně stipendií na výzkum, vývoj a inovace podle zákona o vysokých školách,
2. náklady nebo výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku,
3. další provozní náklady nebo výdaje,
4. náklady nebo výdaje na služby,
5. doplňkové náklady nebo výdaje.

Zákon zavádí dále pojem *uznané náklady* - uznanými náklady takové způsobilé náklady nebo výdaje ve výzkumu, vývoji a inovacích, které poskytovatel schválí a které jsou zdůvodněné.

- *Proof-of-concept* je proces ověřování využitelnosti nových výsledků výzkumu a vývoje pro jejich komerční uplatnění v aplikativní sféře. Proces začíná identifikací prakticky využitelného výsledku výzkumu a vývoje a končí jeho komerčním ověřením ve formě modelu (i počítačového), funkčního vzorku či prototypu, včetně jeho vlastností, vytvoření zkušební série a posouzení veškerých technologických, ekonomických, sociálních, zdravotních a dalších dopadů inovovaného produktu (10).

Poznámka:

Většina výsledků výzkumu a vývoje není přímo využitelná v praxi. Proces ověřování jejich využitelnosti vyžaduje dodatečné finanční náklady.

- *Transferem znalostí* se rozumí proces, jehož cílem je získávání, shromažďování a sdílení explicitních a implicitních znalostí včetně dovedností a kompetencí v hospodářských i nehospodářských činnostech, jako jsou spolupráce při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu spin-off, publikace a mobilita výzkumných pracovníků a dalších osob, jež se podílejí na těchto činnostech. Kromě vědeckých a technických poznatků zahrnuje také jiné druhy znalostí, např. znalosti, jež se týkají používání norem a právních předpisů, v nichž jsou tyto normy obsaženy, znalosti podmínek reálného provozního prostředí a způsobů organizačních inovací, jakož i řízení znalostí v souvislosti s určováním, získáváním, zabezpečením, ochranou a využíváním nehmotného majetku (2).

Poznámka:

V podkladu (7) byla v programu Inovace použita následující definice:

Transferem technologie se pro účely programu INOVACE rozumí přenos technologie (např. prototypy, technologické součásti, apod.) či technologického postupu (např. technologická řešení, výrobní postupy, apod.) včetně souvisejícího intelektuálního vlastnictví (např. patenty, licence, apod.) a know-how vyvinutých jedním subjektem pro účely průmyslové aplikace u jiného subjektu.

- *Pracoviště managementu znalostí* (Centrum pro transfer technologií - dále CTT) je fyzická nebo právnická osoba (vlastní či smluvní), útvar nebo pobočka uchazeče, která pro příjemce zajišťuje proces transferu technologií, ochrany duševního vlastnictví a zhodnocení jeho využitelnosti, administrativní zajištění jeho obchodovatelnosti, zajištění právní ochrany duševního vlastnictví, dohodnutí konkrétních smluvních podmínek s uživatelem duševního vlastnictví, zajištění právního servisu při uzavírání smlouvy, jež zajišťuje ochranu duševního vlastnictví a provádění všech určených aktivit nezbytných pro celý proces komericializace. Služby pracoviště managementu znalostí (CTT) mohou být zajištěny interně nebo externě a musí být nehospodářské povahy dle čl. 2.1.1., odst. 19 Rámce (10).

Poznámka:

Pro označení tohoto útvaru, zejména pokud se jedná o součást výzkumné organizace, se používají i jiné názvy, např. centrum (útvar, oddělení) transferu technologií.

- *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky* je dokument schvalovaný vládou, který obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, předpoklad vývoje výdajů na VaVaI ze státního rozpočtu, z prostředků Evropské unie a ze soukromých zdrojů, priority aplikovaného VaVaI na období 4 až 6 let a opatření k jejich realizaci (3).

1.2 Oblast inovací a podnikání

- *Inovací* se rozumí obnova a rozšíření škály výrobků a služeb a s nimi spojených trhů, vytvoření nových metod výroby, dodávek a distribuce, zavedení změn řízení, organizace práce, pracovních podmínek a kvalifikace pracovní síly (12).

Poznámka:

Je velké množství definic popisující inovace. Jedna z jednoduchých definic je, že Innovation is significant positive change (<http://scottberkun.com/2013/the-best-definition-of-innovation/>).

Zavádí se rovněž pojem řády inovací, který využívá např. Ministerstvo průmyslu a obchodu v Operačním programu Podnikání a inovace, blíže viz (11).

- *Inovacemi se rozumí zavedení nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb do praxe, s tím, že se rozlišují (3):*
 1. *inovace postupů, kterými se rozumí realizace nového nebo podstatně zdokonaleného způsobu výroby nebo poskytování služeb, včetně významných změn techniky, zařízení nebo programového vybavení,*
 2. *organizační inovace, kterými se rozumí realizace nového způsobu organizace obchodních praktik podniků, pracovišť nebo vnějších vztahů.*

Poznámka:

Vzhledem k tomu, že organizační inovace a inovace postupů jsou definovány i v Nařízení (1) i v Rámci (2), jsou tyto pojmy ve vztahu k Zákonu (3) uvedeny kurzívou. Samotný pojem „inovace“ v Nařízení (ani v Rámci) definován není.

- *Inovacemi postupů se rozumí uplatňování nového nebo podstatně zdokonaleného způsobu výroby nebo poskytování služeb (včetně významných změn technik, zařízení nebo programového vybavení); inovacemi postupů nejsou menší změny nebo zlepšení, zvýšení výrobní kapacity nebo kapacity k poskytování služeb přidáním výrobních nebo logistických systémů, které jsou velmi podobné již používaným systémům, upuštění od používání určitého postupu, prostá obnova nebo rozšíření kapitálu, změny plynoucí výlučně ze změn v cenách výrobních faktorů, úprav, lokalizace, pravidelných, sezónních a jiných cyklických změn a obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky (1, 2).*
- *Organizačními inovacemi se rozumí realizace nového způsobu organizace obchodních postupů, pracoviště nebo vnějších vztahů podniku; organizačními inovacemi nejsou změny, které jsou založeny na způsobech organizace, jež jsou již v podniku používány, změny ve strategii řízení, fúze a akvizice, upuštění od používání určitého postupu, prostá obnova nebo rozšíření kapitálu, změny plynoucí výlučně ze změn v cenách výrobních faktorů, úprav, lokalizace, pravidelných sezónních nebo jiných cyklických změn a obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky (1).*

Poznámka:

Obdobná definice je i v Rámci (2), kdy v českém překladu jsou u obou dokumentů nepodstatné formulační odchylky.

- *Poradenskými službami v oblasti inovací se rozumí konzultace, pomoc a vzdělávání v oblasti transferu znalostí, nabývání, ochrany a využívání nehmotného majetku a používání norem a právních předpisů, v nichž jsou tyto normy obsaženy (1).*
- *Podpůrnými službami v oblasti inovací se rozumí poskytování kancelářských prostor, databází a knihoven, průzkum trhu, laboratorní služby, označování, zkoušení a certifikace kvality za účelem vývoje efektivnějších výrobků, postupů nebo služeb (1).*

- *Inovativním podnikem* se rozumí podnik,
 - a) který může prostřednictvím hodnocení provedeného externím odborníkem prokázat, že v dohledné budoucnosti vyvine výrobky, služby nebo postupy, které jsou nové nebo podstatně zdokonalené ve srovnání se současným stavem techniky v daném odvětví a které s sebou nesou riziko technického nebo průmyslového neúspěchu, nebo
 - b) jehož náklady na výzkum a vývoj představují přinejmenším 10 % jeho celkových provozních nákladů alespoň v jednom ze tří let předcházejících udělení podpory, nebo v případě začínajícího podniku, který nemůže vykázat svou finanční situaci v předchozích letech, v souladu s auditem za jeho současné účetní období potvrzeným externím auditorem (1).

Poznámka:

V Operačním programu Podnikání a inovace byla v programu podpory Prosperita použita následující definice:

Inovační firmy jsou zpravidla malé a střední firmy, přičemž jednou z jejich hlavních činností je realizovat projekt nového produktu (výrobku, technologie, služby) do komerční zralosti a uvést je na trh.

- *Inovačními klastry* se rozumí struktury nebo organizovaná seskupení nezávislých subjektů (jako jsou inovativní začínající podniky, malé, střední a velké podniky, jakož i organizace pro výzkum a šíření znalostí, neziskové organizace a další související hospodářské subjekty), jejichž účelem je povzbuzovat inovace podporou, sdílením zařízení a výměnou poznatků a odborných znalostí, jakož i účinným podílem na transferu znalostí, vytváření sítí, šíření informací a spoluprací mezi podniky a dalšími organizacemi klastru (1).
- *Centra excelence* jsou jednotky nebo organizační struktury zapojené do vědeckého výzkumu a vyuvíjející špičkové technologie světové úrovni na základě měřitelných vědeckých jevů (zahrnutu jsou i školící aktivity). Centra excelence mají v oblasti přírodních, sociálních a ekonomických věd spojovat teoretický a aplikovaný výzkum a v maximálně možné míře při tom využívat multidisciplinárních přístupů (6).

Poznámka:

Jedná se o pojem, v rámci kterého nemusí být shoda v jeho definici. Budování center excelence bylo např. jednou z priorit Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (8), v němž je v hlavním cíli uvedeno toto:

Hlavní cíl intervence je vytvoření omezeného počtu center excelence, dobře vybavených výzkumných a vývojových center s moderní, často jedinečnou infrastrukturou a kritickou velikostí tak, aby byla schopná přispívat k propojení a větší integraci předních českých výzkumných a vývojových týmů s předními mezinárodními výzkumnými organizacemi a evropskými výzkumnými infrastrukturami. Intervence přispěje ke vzniku mezinárodně atraktivních partnerů v regionech Konvergence - výzkumných subjektů s jasnými výzkumnými programy a vysokou kvalitou. V důsledku intervence tak vznikne důležité „přemostění“ mezi českými regiony a klíčovými zahraničními partnery z veřejné i soukromé sféry, které umožní přístup k mezinárodnímu know-how, kontaktům a novým technologiím dostupným ve vyspělých regionech.

Později se pro tato centra začal používat pojem „evropská centra excelence“.

- *Systém komercializace* - Zabezpečení všech činností od identifikace poznatku s komerčním potenciálem až po jeho využití v aplikační sféře, včetně řízení a financování celého procesu. Systém komercializace zahrnuje mimo vnitřních předpisů i existenci pracoviště, které je za využití těchto výsledků zodpovědné (10).

1.3 Oblast poskytování veřejné podpory

- *Poskytovatelem podpory* je organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, který rozhoduje o poskytnutí podpory a který tuto podporu poskytuje (3).
- *Uchazečem* je organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, která se uchází o poskytnutí podpory (3).
- *Příjemcem* je uchazeč, v jehož prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto (3).
- *Dalším účastníkem projektu* je organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, dále právnická osoba nebo fyzická osoba, jejíž účast na projektu je vymezena v návrhu projektu a s níž příjemce uzavřel smlouvu o účasti na řešení projektu (3).
- *Veřejnou zakázkou ve VaVaI* je zakázka na služby v aplikovaném výzkumu, vývoji nebo inovacích pro potřeby poskytovatele nebo správního úřadu, který není poskytovatelem, pokud jsou tito jedinými uživateli výsledku (3).
- *Projektem VaVaI* je soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů ve VaVaI formulovaný uchazečem ve veřejné soutěži ve VaVaI, nebo poskytovatelem v rámci zadání veřejné zakázky (3).

Poznámka:

V Rámci je použita následující definice:

Projektem v oblasti výzkumu a vývoje se rozumí operace, která zahrnuje činnosti spadající do jedné nebo několika kategorií výzkumu a vývoje definovaných v tomto rámci a která má splnit nedělitelný úkol přesné hospodářské, vědecké nebo technické povahy s předem jasně určenými cíli. Projekt v oblasti výzkumu a vývoje může sestávat z několika pracovních oblastí, činností nebo služeb a zahrnuje jasné cíle, činnosti, které je třeba provést k dosažení těchto cílů (včetně jejich očekávaných nákladů), a konkrétní požadavky jako základ pro posouzení výsledků těchto činností a jejich srovnání s příslušnými cíli. Pokud není možné jasně od sebe oddělit dva nebo více projektů v oblasti výzkumu a vývoje, a zejména pokud tyto projekty nemají samostatně vyhlídky na technologický úspěch, považují se za projekt jediný (2).

- *Velkým investičním projektem* se rozumí počáteční investice, jejíž způsobilé náklady vypočtené na základě cen a směnných kurzů k datu poskytnutí podpory přesahují 50 mil. eur (1).
- *Účelovou podporu* lze dle Zákona (3) poskytnout na:

- a) grantový projekt, ve kterém příjemce cíle a způsoby řešení v základním výzkumu stanovuje sám ve skupině grantových projektů vyhlášené poskytovatelem,
- b) programový projekt, ve kterém příjemce vyjadřuje, jakým způsobem a za jakých podmínek přispěje k naplnění cílů programu; řešení programového projektu může obsahovat i nezbytné činnosti základního výzkumu, pokud na ně navazují činnosti aplikovaného výzkumu, vývoje nebo inovací,
- c) specifický vysokoškolský výzkum, kterým je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,
- d) velkou infrastrukturu.

Poznámka:

Účelová podpora je poskytována formou dotace.

- *Institucionální podporu lze dle Zákona (3) poskytnout na:*
 - a) dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků,
 - b) mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji, realizovanou na základě mezinárodních smluv, včetně spolupráce realizované na základě právních aktů vydaných k jejich provedení, jako:
 1. poplatky za účast České republiky v mezinárodních programech výzkumu a vývoje,
 2. poplatky za členství v mezinárodních organizacích výzkumu a vývoje, nebo
 3. finanční podíly z prostředků České republiky na podporu projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích, pokud je tento finanční podíl možno hradit z veřejných prostředků a pokud jsou projekty podporovány z rozpočtu jiných států nebo z rozpočtu Evropské unie nebo z prostředků mezinárodních organizací,
 - c) operační programy ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo na jejich část zajišťující cíle ve výzkumu, vývoji a inovacích,
 - d) zabezpečení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích, dále na zadání veřejné zakázky, včetně nákladů na hodnocení a kontrolu projektů a zhodnocení dosažených výsledků, a dále na vyhodnocení podmínek pro poskytnutí podpory na specifický vysokoškolský výzkum, velkou infrastrukturu nebo mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu, vývoji a inovacích, a to až do celkové výše 2,5 % prostředků poskytovatele na výzkum, vývoj a inovace v daném kalendářním roce, s výjimkou nákladů orgánů hrazených podle písmene f),
 - e) věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, vývoje a inovací nebo finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, vývoje a inovací, kde podmínky pro ocenění stanoví vláda na návrh Rady pro výzkum, vývoj a inovace,
 - f) náklady spojené s činností Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky a Akademie věd České republiky.

Obecná poznámka:

V Nařízení (1) ani v Rámci (2) není definována účelová a institucionální podpora. V Rámci je uvedeno následující: „Komise určila několik opatření v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, u nichž může být státní podpora za určitých podmínek slučitelná s vnitřním trhem“:

- a) *podpora na projekty v oblasti výzkumu a vývoje, pokud podporovaná část výzkumného projektu spadá do kategorií základního a aplikovaného výzkumu, přičemž aplikovaný výzkum lze dále dělit na průmyslový výzkum a experimentální vývoj (*). Tato podpora je zaměřena zejména na selhání trhu v souvislosti s kladnými externalitami (přelévání znalostí), ale může řešit také selhání trhu způsobené nedokonalými a asymetrickými informacemi nebo (hlavně u projektů spolupráce) nedostatečnou koordinací;*

** Komise považuje za užitečné zachovat různé kategorie činností v oblasti výzkumu a vývoje bez ohledu na skutečnost, že se tyto činnosti mohou řídit spíše interaktivním modelem než modelem lineárním.*

- b) *podpora na studie proveditelnosti v souvislosti s projekty v oblasti výzkumu a vývoje, jež má řešit selhání trhu způsobené především nedokonalými a asymetrickými informacemi;*
- c) *podpora na výstavbu a modernizaci výzkumné infrastruktury, jež řeší hlavně selhání trhu plynoucí z potíží s koordinací. Vysoko kvalitní výzkumná infrastruktura je stále nezbytnější z hlediska průlomového výzkumu, jelikož láká talenty z celého světa a je zásadní například pro informační a komunikační technologie a klíčové základní technologie (**);*

*** Klíčové základní technologie jsou definovány a určeny ve sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Evropská strategie pro klíčové technologie – cesta k růstu a zaměstnanosti“, COM(2012) 341 final, 26. června 2012.*

- d) *podpora na inovační činnosti, která je zaměřena zejména na selhání trhu související s kladnými externalitami (přelévání znalostí), potížemi s koordinací a v menší míře s asymetrickými informacemi. Pokud jde o malé a střední podniky (dále jen MSP), lze podporu na inovace poskytnout na získání, uznání a obranu patentů a jiného nehmotného majetku, vysílání vysoko kvalifikovaných pracovníků a využívání poradenských a podpůrných služeb v oblasti inovací. S cílem podpořit spolupráci velkých podniků s MSP při inovacích postupů a organizačních inovacích lze kromě toho poskytnout podporu také na náklady, které při těchto činnostech vzniknou jak MSP, tak velkým podnikům;*

- e) *podpora inovačním klastrům, jež je zaměřena na řešení selhání trhu v důsledku problémů s koordinací, které brzdí rozvoj klastrů nebo omezují interakci a toky znalostí v rámci klastrů a mezi nimi. Státní podpora může k řešení tohoto problému přispět jednak podporou investic do otevřených a společných infrastruktur pro inovační klastry, jednak podporou – po dobu nejdéle deseti let – fungování klastrů s cílem zlepšit spolupráci, vytváření sítí a učení.*

Rámec (2) dále definuje některé pojmy:

- a) *podporou ad hoc se rozumí podpora, která není poskytnuta na základě režimu podpory;*
- b) *podporou se rozumí opatření, jež splňuje kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá*

odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak);

- c) *intenzitou podpory se rozumí hrubá výše podpory vyjádřená jako procentní podíl způsobilých nákladů před odpočtem daně nebo jiných poplatků. Je-li podpora poskytnuta jinak než formou dotace, výše podpory se rovná jejímu grantovému ekvivalentu. Podpora splatná v několika splátkách je diskontována na hodnotu v den jejího poskytnutí. Úrokovou sazbou, která se použije pro tento účel, je diskontní sazba platná k datu poskytnutí podpory. Intenzita podpory se vypočítává na příjemce;*
- d) *režimem podpory se rozumí akt, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta podnikům, jež jsou v tomto aktu vymezeny obecným a abstraktním způsobem, jednotlivá podpora, a dále akt, na jehož základě může být poskytnuta jednomu nebo několika podnikům podpora, která není spojena s konkrétním projektem.*

1.4 Různé

- *Spin-off firmou se rozumí právnická osoba založená za účelem komercializace poznatku vložením/převodem práv k poznatku do takové právnické osoby (9).*

Poznámka:

Existuje rovněž celá řada definic. Někdy je za spin-off firmu považována jen ta firma, ve které mateřská organizace vlastní jen část majetku.

- *Studií proveditelnosti se rozumí hodnocení a analýza potenciálu projektu, které mají za cíl podpořit proces rozhodování tím, že objektivně a racionálně zjistí silné a slabé stránky projektu, jeho příležitosti a hrozby a určí zdroje potřebné pro jeho uskutečnění, jakož i jeho vyhlídky na úspěch (1).*
- *Účinnou spoluprací se rozumí spolupráce nejméně dvou nezávislých stran za účelem výměny znalostí či technologií nebo k dosažení společného cíle na základě dělby práce, kde příslušné strany společně stanoví rozsah projektu spolupráce, přispívají k jeho realizaci a sdílejí jeho rizika a výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran a tím zbavit ostatní strany jejich finančních rizik. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb (1).*
- *Vysíláním se rozumí dočasné zaměstnávání zaměstnanců příjemcem, které je spojeno s právem zaměstnance vrátit se ke svému předchozímu zaměstnavateli (1).*
- *Technologickou platformou se rozumí kooperační oborové seskupení sdružující průmyslové podniky, oborová sdružení a svazy, výzkumné a finanční instituce, národní orgány veřejné správy, asociace uživatelů a spotřebitelů podílející se na VaVaI ve strategicky významné technologické oblasti na národní nebo mezinárodní úrovni. Cílem uskupení je vytvořit, podporovat a naplňovat střednědobé až dlouhodobé vize budoucího technologického vývoje a koherentní dynamické strategie k dosažení vize, která zahrnuje významné otázky budoucího hospodářského růstu, konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje v České republice i v Evropě (7, program podpory Spolupráce).*

- *Vědeckým parkem (Science Park)* se rozumí organizace řízená specializovanými profesionály, jejichž hlavním cílem je zvýšení bohatství jeho společenství podporou kultury inovací a konkurenceschopnosti s ním spojených podniků a znalostně orientovaných institucí.

Aby se dosáhlo těchto cílů, vědecký park stimuluje a řídí přechod znalostí a technologií mezi univerzitami, pracovišti výzkumu a vývoje, podniky a trhem, usnadňuje zakládání a rozvoj inovačních firem prostřednictvím inkubátorů a spin-off procesu a zajišťuje další služby s přidanou hodnotou společně s vysoce kvalitními prostorami a vybaveností (IASP, viz dále).

Poznámka:

V minulosti se používaly různé termíny Research Park (USA), Science Park (UK), Technology park (SRN), Technopole (Francie). Jednalo se spíše o rozdíly dané regionálním používáním, než o rozdíly věcné. Od roku 2002 se již většinou používá termín Science Park definovaný International Association of Science Parks (IASP). Tento termín byl přijat na základě rozsáhlé diskuse a konsensu. Více k problematice tohoto termínu lze nalézt v Příloze 2, která je i dokladem toho, že v řadě případů lze obtížně nalézt jednu definici.

- Termín *Vědeckotechnický park* (dále VTP) je v České republice používán od roku 1990 souhrnně pro všechny druhy parků (center). VTP se profilují především do tří hlavních typů:
 1. *vědecký park (centrum)*,
 2. *technologický park (centrum)*,
 3. *podnikatelské a inovační centrum - dále BIC* (mezi nimi členové sítě European Business and Innovation Centre Network (dále EBN)).

Poznámka:

Souhrnný termín vědeckotechnický park (Společnost vědeckotechnických parků ČR) má výhodu v jednoduchosti. Nevýhodu má v tom, že není přeložitelný do běžně používaných jazyků. To dokládaje i anglický název SVTP – Association of Science and Technology Parks.

BIC (z angl. Business and Innovation centre) je profesionální organizace, která poskytuje komplexní služby malým a střením inovačním firmám, integruje podnikatelské a územní subjekty a přispívá k rozvoji inovačního podnikání při využití partnerství s místními a regionálními organizacemi (zejména územní orgány, místní komory, akademické a výzkumné organizace, finanční instituce, podnikatelské subjekty atd.) (EBN).

2 Seznam použitých zkratek

(1) nebo Nařízení	Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem - Úřední věstník Evropské unie L 187, 26. června 2014
(2) nebo Rámcem	Sdělení Komise Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01) - Úřední věstník Evropské unie C 198, 27. června 2014
(3) nebo Zákon	Zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů
(4)	Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 schválené usnesením vlády č. 294 ze dne 24. dubna 2013
(5)	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací schválené usnesením vlády č. 522 ze dne 19. července 2012
(6)	Inovace a znalostní ekonomika - přehled některých pojmu, podklad pro Ministerstvo pro místní rozvoj, 2005
(7)	Operační program Podnikání a inovace schválený usnesením vlády č. 1302 ze dne 15. listopadu 2006 a Evropskou komisí Rozhodnutím K(2007) 6104 ze dne 3. prosince 2007, Ministerstvo průmyslu a obchodu
(8)	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace schválený usnesením vlády č. 362 ze dne 2. dubna 2008 a Evropskou komisí Rozhodnutím K(2008) 5344 ze dne 25. září 2008, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
(9)	Individuální projekt národní EF-TRANS, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
(10)	2. Veřejná soutěž Programu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA, Podprogram 1, Zadávací dokumentace, TA ČR, 2015
(11)	Valenta, František. Inovace v manažerské praxi. Praha: Velryba, 2001
(12)	Green Paper on Innovation, EC, COM (95) 688 final, 20 December 1995
(13) nebo Frascati manuál	Frascati Manual 2015, Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, OECD, 2015
BIC	Podnikatelské a inovační centrum z anglicky Business and Innovation centre
CTT	Centrum pro transfer technologií
EBN	European Business and Innovation Centre Network
IASP	International Association of Science Parks
MSP	Malý a střední podnik
Projekt	Zefektivnění činnosti Technologické agentury ČR v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti výzkumu, vývoje a inovací
TA ČR	Technologická agentura ČR
VaVaI	Výzkum, experimentální vývoj a inovace
VTP	Vědeckotechnický park

3 Seznam použitých zdrojů

Strategické dokumenty

- Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020, usnesení vlády č. 294 ze dne 24. dubna 2013
[<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=682145>]
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015, usnesení vlády č. 729 ze dne 8. června 2009
[<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=532844>]
- Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, usnesením vlády č. 522 ze dne 19. července 2012
[<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=653383>]

Evropské předpisy a jiné dokumenty

- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. EUR-Lex. Úřad pro publikace EU
[<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1452520819623&uri=CELEX:32014R0651>]
- Sdělení Komise - Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01), EUR-Lex. Úřad pro publikace EU
[[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52014XC0627\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52014XC0627(01))]
- Smlouva o fungování Evropské unie (2012/C 326/01, 02 a 03). EUR-Lex. Úřad pro publikace EU
[<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1452521506537&uri=CELEX:12010E/TXT>]

Zákony a vyhlášky ČR

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění. In: Portál veřejné správy [online]
[<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40374&nr=586~2F1992&rpp=15#local-content>]
- Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. In: Portál veřejné správy [online]
[<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=130~2F2002&rpp=15#seznam>]
- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění. In: Portál veřejné správy [online]
[<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=31338&nr=2~2F1969&rpp=15#local-content>]

Internetové zdroje

- <https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C4%9Bda>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDzkum>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDvoj>
- <http://scottberkun.com/2013/the-best-definition-of-innovation/>

Ostatní

- Green Paper on Innovation, EC, COM (95) 688 final, 20 December 1995. EUR-Lex. Úřad pro publikace EU
[<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=145252771848&uri=CELEX:51995DC0688>]
- Valenta, František. Inovace v manažerské praxi. Praha: Velryba, 2001
- Frascati manual 2015 - Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development. OECD. 2015.
[<http://www.oecd.org/publications/frascati-manual-2015-9789264239012-en.htm>]
- Operační program Výzkum a vývoj pro inovace schválený usnesením vlády č. 362 ze dne 2. dubna 2008 a Evropskou komisí Rozhodnutím K(2008) 5344 ze dne 25. září 2008, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
[<http://www.opavavpi.cz/>]
- Operační program Podnikání a inovace schválený usnesením vlády č. 1302 ze dne 15. listopadu 2006 a Evropskou komisí Rozhodnutím K(2007) 6104 ze dne 3. prosince 2007, Ministerstvo průmyslu a obchodu
[<http://www.mpo-oppi.cz/>]
- Komárek, P. (2005): Inovace a znalostní ekonomika - přehled některých pojmu. Praha

4 Přílohy

Seznam příloh:

- Příloha č. 1: UNESCO – Science and Technology Parks
- Příloha č. 2: Způsobilé náklady dle Rámce

Příloha 1

UNESCO – Science and Technology Parks

<http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-and-technology-park-governance/concept-and-definition/>

Concept and Definition

What is a science and technology park? The first science and technology park was created on the campus of Stanford University more than 50 years ago. It has transformed the Silicon Valley area from one of the poorest regions in the USA into a global centre of technology, finance, education and research.

Since the inception of Silicon Valley, the high-tech cluster phenomenon has seized the imagination of public policy makers. Hundreds of similar high-tech clusters have been created in various parts of the world, and their numbers continue to grow as the cluster formation is increasingly adopted as an important economic development tool and as an integrated part of the national or regional innovation system. The cluster is attractive for many reasons. It catalyses economic transformation, drives growth, enhances stability and looks a good bet for economic success.

Several official definitions of science and Technology park have been adopted by different organizations.

The official definition adopted by the International Association of Science Parks (IASP) in February 2002 goes as follows. A science park is an organization managed by specialised professionals, whose main aim is to increase the wealth of its community by promoting the culture of innovation and the competitiveness of its associated businesses and knowledge-based institutions. To enable these goals to be met, a science park stimulates and manages the flow of knowledge and technology amongst universities, R&D institutions, companies and markets; it facilitates the creation and growth of innovation-based companies through incubation and spin-off processes; and provides other value-added services together with high quality space and facilities. IASP's definition also goes on to say that the expression "science park" may be replaced in this definition by the expressions "technology park", "technopole" or "research park".

According to the United Kingdom Science Park Association (UKSPA), a science park is a business support and technology transfer initiative that:

- Encourages and supports the start-up and incubation of innovation-led, high-growth, knowledge-based businesses.
- Provides an environment where larger and international businesses can develop specific and close interactions with a particular centre of knowledge creation for their mutual benefit.
- Has formal and operational links with centres of knowledge creation such as universities, higher education institutes and research organisations.

The American Association of University Research Parks defines research parks as property-based ventures, yet its definition is more explicit about a number of features of its parks, and includes the following elements:

- They are master planned property and buildings designed primarily for private/public research and development facilities, high technology and science based companies, and support services.

There is:

- A contractual, formal or operational relationship with one or more science/research institutions of higher education.
- A role in promoting the university's research and development through industry partnerships, assisting in the growth of new ventures and promoting economic development.
- A role in aiding the transfer of technology and business skills between university and industry teams.
- A role in promoting technology-led economic development for the community or region.

The term "science and technology park" encompasses any kind of high-tech cluster such as: technopolis, science park, science city, cyber park, hi tech (industrial) park, innovation centre, R&D park, university research park, research and technology park, science and technology park, science city, science town, technology park, technology incubator, technology park, technopark, technopole and technology business incubator. However, it is worth noting that there are slight differences between some of these terms. For example, experience suggests that there is difference between a technology business incubator, science park or research park, science city, technopolis and regional innovation system.

Some might argue that discussing definitions is an exercise in semantics, but a fuller understanding of the different variants of parks (as well as the type and size of the tenant companies that these might attract) is important in considering physical planning. For example, if it is a realistic possibility that a park will attract a large facility of a substantial corporation, then the master plan should reflect this scenario. Also, if a park with an incubator is located close to a centre of research (rather than in a remote location), there is a good chance of a number of spin off companies being formed. In this case, it would be sensible to provide "grow on space" so that successful companies can move on and release space for new entrants while retaining their existing links with supplier and customer networks.

In terms of size, parks range from those which are essentially city centre incubators to large tracts of urban or suburban land which not only offer incubation space, but also accommodation for companies at very different stages of maturity. Further variety exists in the technologies they support, with some focusing on one technology while others cover most.

On-site management can vary from a lone manager to a full team of experts; however, the larger the team, the greater the overhead and, unless these costs are subsidized, this kind of burden can make a park an unattractive location for cost-conscious companies.

The AURP also notes that "a park may be a not-for-profit or for-profit entity owned wholly or partially by a university or a university related entity. Alternatively, the park may be owned by a non-university entity but have a contractual or other formal relationship with a university, including joint or cooperative ventures between a privately developed research park and a university." Again, this acknowledges a breadth of interests in these projects.

Despite this variety in the type and nature of science and technology parks, these projects tend to be on relatively discrete sites; however, their activities can have a significant regional impact. In contrast to these local initiatives, some regions and cities have taken the much wider view of trying to create wealth from science and technology by re-branding their location and putting in place policies and development strategies in response to the technological revolution, the global economy and the importance of information in the economy.

Příloha 2

Způsobilé náklady dle Rámce

Podpora na projekty v oblasti výzkumu a vývoje

Osobní náklady: výzkumní pracovníci, technici a ostatní podpůrný personál v rozsahu nezbytném pro účely projektu.

Náklady na nástroje a vybavení v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro účely projektu. Pokud nejsou tyto nástroje a vybavení používány v rámci projektu po celou dobu své životnosti, jsou za způsobilé náklady považovány pouze odpisy za dobu trvání projektu vypočítané na základě řádných účetních postupů.

Náklady na budovy a pozemky v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro účely projektu. U budov jsou způsobilými náklady pouze odpisy za dobu trvání projektu vypočítané na základě řádných účetních postupů. V případě pozemků se za způsobilé náklady považují náklady na obchodní převod nebo skutečně vzniklé náklady na kapitál.

Náklady na smluvní výzkum, poznatky a patenty zakoupené nebo pořízené v rámci licence z vnějších zdrojů za obvyklých tržních podmínek a rovněž náklady na poradenské a rovnocenné služby využité výlučně pro účely projektu.

Dodatečné režijní náklady vzniklé bezprostředně v důsledku projektu.

Ostatní provozní náklady včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly bezprostředně v důsledku projektu.

Podpora na studie proveditelnosti

Náklady na studii.

Podpora na výstavbu a modernizaci výzkumné infrastruktury

Náklady na investice do hmotného a nehmotného majetku.

Podpora na inovace určená malým a středním podnikům

- Náklady na získání, uznání a obranu patentů a jiného nehmotného majetku.
- Náklady na vysílání vysoce kvalifikovaných pracovníků z organizace pro výzkum a šíření znalostí nebo velkého podniku, kteří u příjemce podpory pracují na činnostech v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v nově vytvořené funkci, avšak nenahrazují jiné pracovníky.
- Náklady na poradenské a podpůrné služby v oblasti inovací.

Podpora na inovace postupů a organizační inovace

Osobní náklady; náklady na nástroje, vybavení, budovy a pozemky v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro účely projektu; náklady na smluvní výzkum, poznatky a patenty zakoupené nebo pořízené v rámci licence z vnějších zdrojů za obvyklých tržních podmínek; dodatečné režijní náklady a ostatní provozní náklady včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly bezprostředně v důsledku projektu.

Podpora určená inovačním klastrům

Investiční podpora

Náklady na investice do hmotného a nehmotného majetku.

Provozní podpora

Osobní a správní náklady (včetně režijních nákladů) související s těmito činnostmi:

- a) řízení a provoz klastru s cílem usnadnit spolupráci, sdílení informací a poskytování nebo zprostředkování specializovaných a personalizovaných služeb pro podporu podnikání;
- b) marketing klastru s cílem zvýšit účast nových podniků nebo organizací a zviditelnění;
- c) správa zařízení klastru a organizace vzdělávacích programů, seminářů a konferencí na podporu výměny znalostí a vytváření sítí a nadnárodní spolupráce.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

T A
Č R

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Pavel Komárek

KA 7.2

Výzkum, vývoj a inovace – definice pojmu, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR

Vydala: Technologická agentura ČR, Evropská 1692/37, 160 00 Praha 6

<http://www.tacr.cz>

Praha 2016

1. vydání

© Technologická agentura ČR, 2016

ISBN 978-80-906369-8-9